

Planter

Ukrudtsbekæmpelse i hestebønner

Hestebønner skal sås dybt (6-9 cm). Kun når første hold af ukrudt er spiret godt frem før hestebønner, er der grund til at nedvisne ukrudt med glyphosat samtidig med udbringning af jordmiddel.

Manual Opdateret Kl. 11:48

Hestebønner er en åben afgrøde i begyndelsen af vækstsæsonen, men giver ved plantetal på omkring 40-50 pr. m² og jævn fordeling en god konkurrence mod ukrudt senere i sæsonen. Ved stor ukrudtsbestand kan plantetallet med fordel øges til 60 planter pr. m².

Hestebønner skal optimalt sås i 6-9 centimeters dybde, hvilket i nogle år giver mulighed for at meget ukrudt, herunder spildraps, kan nå at spire frem inden afgrøden. I år med jordfugtighed til en tidlig og stor fremspiring af ukrudt, kan ukrudtet derfor nedvisnes med glyphosat i blanding med jordmidler før fremspiring af afgrøden. I tørre år vil den tidlige fremspiring typisk være så beskeden, at det ikke er relevant at anvende glyphosat. På arealer med meget lidt ukrudt vil der som udgangspunkt heller ikke være behov for at nedvisne med glyphosat før fremspiring.

Erfaringerne siger, at de aktuelle løsninger mod ukrudt i hestebønner har svingende effekter i praksis, og særligt Stomp/Fighter/Basagran SG løsningerne bliver ofte udtryk for et kompromis, hvor Stomp-komponenten har langt overvejende jordefekt og virker bedst ved god jordfugtighed, mens Fighter/Basagran SG-komponenten virker bedst under varme vækstbetingelser, som ofte er ledsaget af en lavere jordfugtighed.

SEGES Innovation har fra forskellige kilder samlet data for effekt af midler og blandinger i denne tabel: [Midlernes styrke og svage sider](#).

Forskellige strategier og valg af midler til kemisk bekæmpelse er vist her:

Forslag til midler mod ukrudt i hestebønner

Efter såning men før fremspiring

Jordmidlerne kan anvendes efter såning og frem til før fremspiring af hestebønner. Midlerne virker bedst på fugtig jord, men undgå sprøjtning ved udsigt til kraftig nedbør efter udbringning.

Fenix kan anvendes helt frem til fremspiring, hvilket giver mulighed for at få ekstra effekt mod spildraps og andre hurtigt spirende ukrudtsarter ved at blande med glyphosat. Godkendelsen af Fenix tillader at anvende op til 2,5 l pr. ha, men det er ikke nødvendigt. I forsøg har anvendelse af 1 liter pr. ha givet en rimelig god og bred effekt. Fenix har relativ god effekt mod spildraps.

Novitron DAM TEC indeholder aclonifen og clomazon, som er aktivstofferne i henholdsvis Centium 36 CS og Fenix. 1,2 kg Novitron svarer til 1 l Fenix + 0,1 l Centium. Midlet har god effekt mod burrenerre, fuglegræs, vellugtende kamille, bleg- og ferskenpileurt, korsblomstret ukrudt, tvetand og ærenpris, samt rimelig effekt mod agerstedmoder, enårig rapgræs, hvidmelet gåsefod, snerlepileurt og vejpileurt.

Centium 36 CS kan senest før fremspiring anvendes i en dosering på 0,20-0,25 l pr. ha og har god effekt mod burrenerre, fuglegræs, tvetand, ærenpris og hyrdetaske.

Efter fremspiring

Firmaet BASF oplyser, at **Basagran SG** afløser **Fighter 480** på det danske marked. I vækstsæson 2025 vurderes der at være produkt af begge midler, som hver især kan dække ca. halvdelen af forbruget i 2025. Fighter 480 med gammel etikette (har samme registreringsnummer som den nye) må anvendes i hestebønner efter forskrifterne på den nye etikette, dvs. du skal finde [vejledningen i Middeldatabasen](#). Linket til etiketten findes nederst på produktsiden for **Basagran SG**. Derfor skal Fighter 480 anvendes senest i stadie 12 og kun én gang pr. vækstsæson. Der skal holdes 1 meters afstand til veje og beboelse.

Den tidligere godkendelse til mindre anvendelse er trukket tilbage. Det er dermed ikke muligt længere at udføre splitsprøjtning med bentazon-midler i hestebønner.

Stomp CS har en godkendelse til mindre anvendelse i hestebønne i blanding med Fighter 480 (ny etikette) eller Basagran SG. Godkendelsen af mindre anvendelse af Fighter 480 er trukket tilbage, hvilket betyder, at der ikke længere kan anvendes en splitbehandling med Stomp CS + Fighter 480.

Fighter 480/Basagran SG anvendes efter fremspiring, hvis der er behov for opfølgning på anvendelse af jordmidler. Fighter er temperaturfølsom og kræver gode temperaturforhold.

Både **Agil 100 EC** og **Focus Ultra** er godkendt i hestebønner, så det er muligt at bekæmpe eksempelvis agerrævehale og italiensk rajgræs. Focus Ultra er et såkaldt dim-middel, som ofte har effekt mod italiensk rajgræs og agerrævehale, som er resistente over for fop-midler som Topik, Agil og Primera Super/Foxtrot. Kvik skal nå op på 4-5 blade, inden der opnås god effekt, hvilket normalt vil være muligt, inden afgrøden dækker kvikken. Der er ingen effektive bekæmpelsesmuligheder mod enårig rapgræs, selv om der vil være nogen effekt af Fenix, Centium, Novitron og Stomp CS.

Direkte såning

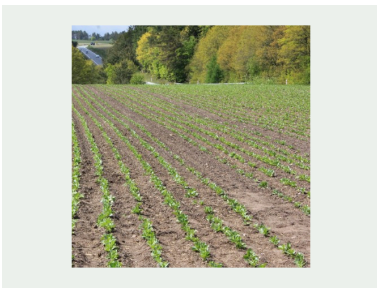
Når hestebønner sås med skiveskær direkte i en nedvisnet stub eller efterafgrøde, vil der normalt kun ske fremspiring af ukrudt i et smalt bånd langs sårillen. Lidt ukrudt tæt på hestebønnerne i rækken får en god konkurrence, så nedvisning med glyphosat vil ofte være en tilstrækkelig ukrudtsbekæmpelse.

Mekanisk bekæmpelse

Med såning i 9 cm's dybde er der normalt tid til to blindstriglinger, før spirene nærmer sig jordoverfladen. Når hestebønnerne er kommet op og er blevet bløde, kan de tåle en kraftig ukrudtsharvning. Vær dog opmærksom på, at planterne ikke må knække. Ukrudtsharvningerne kan fortsætte, indtil afgrøden er 10-12 cm høj.

Hestebønner kan etableres på 25 cm rækkeafstand, så de kan radrenses. Det er vigtigt at indstille såafstanden mellem rækkerne helt præcist, så der kan benyttes brede skær på radrenseren. Et helt jævnt såbed er en forudsætning for, at radrensningen kan gennemføres overligt i 3-4 cm's dybde.

Mekanisk bekæmpelse frarådes ved spildraps i større mængde, da raps både kan blive et problem som ukrudt og gennem vedligeholdelse af kålbrot.

Radrensning i hestebønner. Det er vigtigt med præcis indstilling af rækkeafstand, så radrensningen kan ske så tæt på rækken som muligt.

Udsædsmængde med 20 planter pr. m²

Hestebønners udsædsmængde med 40 planter pr. m²

Billederne er fra forsøg med stigende udsædsmængde, hvor der fra oven og ned har været tilstræbt 20, 40 og 60 planter pr. m². En god etablering og passende plantebestand er et vigtigt led i at opnå en tilfredsstillende ukrudtsbekæmpelse.

Læs også: [Dyrkningsvejledning for hestebønner](#)

Emneord

Hestebønner

Mekanisk bekæmpelse

Ukrudt

+1

Vil du vide mere?

Poul Henning Petersen

Landskonsulent
SEGES Innovation P/S

php@seges.dk

+45 2010 2297

Carsten Fabricius

Afdelingsleder
SEGES Innovation P/S

cars@seges.dk

+45 2924 5175

Jens Erik Jensen

Chefkonsulent
SEGES Innovation P/S

jnj@seges.dk

+45 2171 7706

Gitte Skovgaard

Landskonsulent
SEGES Innovation P/S

gisk@seges.dk

Støttet af

Planteafgiftsfonden